

Sygn. akt III AUa 634/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krystyna Smaga
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak SA Marcjanna Górską (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Katarzyna Sugier	

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r. w Lublinie

sprawy D. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji D. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 12 maja 2014 r. sygn. akt IV U 58/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 634/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 14 listopada 2013 roku stwierdził, że wnioskodawca D. L., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 16 stycznia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku i ustalił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne, a także podstawę wymiaru składek na Fundusz Pracy.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zdrowotne oraz Fundusz Pracy określił w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), a podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 75% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w

czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” - stosownie do art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Wnioskodawca w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany podnosząc, że przez okres 24 miesięcy od dnia rozpoczęcia pierwszej działalności gospodarczej, tj. od dnia 1 kwietnia 2011 roku przysługiwało mu prawo do preferencyjnych składek na podstawie art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację wskazaną w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 12 maja 2014 roku oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że okoliczności faktyczne sprawy nie są sporne. Mianowicie, jak zauważył, jest poza sporem, że wnioskodawca w okresie od dnia 1 kwietnia 2011 roku do dnia 14 czerwca 2011 roku prowadził działalność gospodarczą w zakresie handlu wyrobami mięsnymi. Tę działalność prowadził na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej i wraz z likwidacją tej działalności, wpis jej dotyczący, został wykreślony.

Po przerwie trwającej ponad 6 miesięcy wnioskodawca od dnia 16 stycznia 2012 roku rozpoczął prowadzenie innej działalności gospodarczej, w zakresie transportu drogowego, na podstawie nowego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Tę drugą działalność prowadził do dnia 31 sierpnia 2012 roku.

Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia (ust. 1); Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do osób, które: 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność; 2) wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej (ust. 2).

Sąd Okręgowy wskazał, że przytoczony przepis ma w sprawie wnioskodawcy takie znaczenie, że podejmując z dniem 16 stycznia 2012 roku, drugą działalność gospodarczą (po wyrejestrowaniu pierwszej), nie ma on prawa do ustalenia podstawy wymiaru składek w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia, gdyż w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania tej drugiej działalności gospodarczej, prowadził już - do dnia 14 czerwca 2011 roku pozarolniczą działalność, która została wyrejestrowana z ewidencji działalności gospodarczej.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i jednolitym stanowiskiem doktryny prawa ubezpieczeń społecznych, przepisy prawa ubezpieczeń społecznych powinny być wykładane ściśle, co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 r., I UZP 6/08, OSNP 2009 nr 9-10 poz. 120 i orzecznictwo tam powołane).

Odnosząc się do zarzutów wnioskodawcy zgłoszonych pod adresem zaskarżonej decyzji, Sąd podniósł, że organ rentowy nie mógł zataić przed wnioskodawcą treści art. 18a ust. 1 ustawy, gdyż ustawa ta jest opublikowana w Dzienniku Ustaw i wnioskodawca miał możliwość zapoznania się z jej regulacją w każdym czasie. Nadto Sąd Okręgowy podniósł, że w sprawie niniejszej, która jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych, nie mają zastosowania przepisy kodeksu cywilnego, dlatego bezprzedmiotowe jest powoływanie się wnioskodawcy na przepis art. 7 kodeksu cywilnego (por. wyrok SN z 9 grudnia 2004 r., II UK 100/04, OSNP 2005/13/196). Powołane zaś przez wnioskodawcę

przykłady pobrane ze strony <http://e-inspektorat.zus.pl>, odnoszą się do innych sytuacji, niż występująca w sprawie, gdyż pierwszy przykład dotyczy osoby wykonującej działalność gospodarczą na rzecz firmy, w której wcześniej była zatrudniona (k. 20), a drugi przykład odnosi się do osoby, która cały czas prowadziła tylko jedną działalność gospodarczą, którą tylko czasowo zawiesiła, a następnie wznowiła jej prowadzenie (k. 21).

Tymczasem w przypadku wnioskodawcy miało miejsce definitywne zakończenie prowadzenia pierwszej działalności gospodarczej i następnie, po ponad 6 miesięcznej przerwie, podjęcie drugiej działalności, w innym przedmiotowo zakresie, niż ta pierwsza działalność. Działalność gospodarcza, w ocenie Sądu, związana jest w tym przypadku z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej.

Sąd podkreślił, że w sprawie poza sporem jest, że wnioskodawca w okresie ostatnich 60 miesięcy, poprzedzających tę działalność - w zakresie usług transportowych, prowadził wcześniej (od 1 kwietnia 2011 r. do 14 czerwca 2011 r.) inną działalność gospodarczą - w zakresie handlu wyrobami mięsnymi.

W konsekwencji, wnioskodawca nie ma prawa do obniżonej podstawy wymiaru składek, przewidzianej w art. 18a ust. 1 ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Apelację od tego wyroku złożył ubezpieczony D. L.. Zaskarżając wyrok w całości domagał się jego uchylecia.

W uzasadnieniu apelacji podniósł, że wyrok jest dla niego krzywdzący i nie posiada uzasadnienia prawnego. Według skarżącego ustawa przewidując obniżone podstawy wymiaru składek w okresie 24 miesięcy mówi także o okresach bez składowych, które wylicza przykładowo, a to oznacza, że mogą one dotyczyć także innych sytuacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych a wydany wyrok jest zgodny z prawem. Sąd Apelacyjny ustalenia te podziela i przyjmuje za własne, a to sprawia, że nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania.

W stanie faktycznym sprawy jest poza sporem, że ubezpieczony D. L. w okresie od 1 kwietnia 2011 roku do 14 czerwca 2011 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w postaci handlu wyrobami mięsnymi. W ramach przedmiotowej działalności ubezpieczony, co sam przyznał, jako współnik spółki cywilnej prowadził sklep z wyrobami mięsnymi. Działalność ta, na wniosek D. L. została wykreślona z ewidencji.

Następnie w okresie od 16 stycznia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku ubezpieczony prowadził nową działalność w zakresie transportu drogowego towarów. Tego właśnie okresu dotyczy zaskarżona decyzja stwierdzająca, że D. L. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 16 stycznia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku i ustalająca, że podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia stanowi kwota odpowiadająca 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Spór zaistniały w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się w swej istocie do prawnej oceny dokonanych ustaleń faktycznych, a mianowicie czy ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, zachował prawo do preferencyjnej składki na ubezpieczenia społeczne przewidzianej w art. 18a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, także w okresie od 16 stycznia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku.

Stosownie do treści ust. 1 tego przepisu, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia

rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Z kolei ust. 2 postanawia, że przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób, które: 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność; 2) wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Treść cytowanego przepisu była przedmiotem analizy Sądu Najwyższego w uzasadnieniu wyroku tego Sądu z dnia 12 lutego 2013 roku, II UK 184/12 (LEX nr 1400092), gdzie między innymi stwierdzono, że „konstrukcja art. 18a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych charakteryzuje się tym, że uprawnienie to ograniczone jest: 1) ze względu na podmiot regulacji - obniżenie składki emerytalnej i rentowej dotyczy tylko osób prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej, a zatem nie dotyczy osób prowadzących pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 2-5 tej ustawy; 2) ze względu na czas obowiązywania - obniżenie składki obowiązuje tylko przez 24 miesiące wykonywania tej działalności; 3) ze względu na przedmiot regulacji - wykonywana działalność gospodarcza ma być "pierwszą w życiu", za którą uznaje się też działalność podjętą po co najmniej 5-letniej przerwie od ustania poprzedniej działalności gospodarczej”.

Odnosząc powyższe wywody prawne do okoliczności faktycznych rozpoznawanej sprawy, zdaniem Sądu Apelacyjnego, brak jest podstaw do uznania, że działalność wykonywana przez ubezpieczonego w okresie objętym zaskarżoną decyzją była działalnością „pierwszą w życiu”.

Zauważyć należy bowiem, że zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 672), „działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły”. Działalność taka, co wynika z art. 14 wymienionej ustawy, podlega legalizacji, a mianowicie przedsiębiorca ma obowiązek złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Z kolei „zakończenie działalności gospodarczej” oznacza faktyczne zaprzestanie jej prowadzenia, zaś zewnętrznym przejawem woli zaprzestania działalności gospodarczej jest formalne wykreślenie działalności z odpowiedniego rejestru (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 stycznia 1994 r., III SA 835/93 – LEX nr 43572).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, iż w świetle zeznań ubezpieczonego D. L. nie ulega wątpliwości, że we wskazany wyżej sposób została zakończona działalność gospodarcza prowadzona przez skarżącego w okresie od 1 kwietnia 2011 roku do 14 czerwca 2011 roku. Oznacza to, że działalność prowadzona w okresie od 16 stycznia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku, po uprzednim zgłoszeniu jej do ewidencji, była nową działalnością. W konsekwencji działalność ta, nie posiadała wskazanego wyżej przymiotu "pierwszej w życiu", za którą uznaje się też działalność podjętą po co najmniej 5-letniej przerwie od ustania poprzedniej działalności gospodarczej”.

W rezultacie, jak trafnie przyjął Sąd pierwszej instancji, nie zostały spełnione wymogi z art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pozwalające na zastosowanie w stosunku do D. L. preferencyjnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Na marginesie zauważyć należy, że podawane przez apelanta przykłady interpretacji omawianego unormowania na stronach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (załączniki – k. 37 i 38), wbrew intencjom skarżącego, nie podważają stanowiska Sądu pierwszej instancji. Z ich treści wynika bowiem, że po czasowej przerwie w prowadzeniu działalności, ponownie podjęta została ta sama działalność, która nie była wykreślona z ewidencji działalności gospodarczej.

Wspomniane natomiast w załączonych przykładach, „wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych” nie jest tożsame z wykreśleniem działalności z ewidencji działalności gospodarczej.

Konkludując, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do podzielenia apelacji, która w swej istocie skupiając się na uwagach „ad personam”, nie przedstawia rzeczowej argumentacji uzasadniającej korektę zaskarżonego wyroku.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie art. 385 k.p.c Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.